

Salvador Casanova, acabat d'arribar

La població de les ciutats, assentada i ben ordenada gràcies als seu veïnatge nuclear establert d'anys enllà, es revifa, s'enriqueix i agafa noves embranzides gràcies a les aportacions que li venen de fora. A Granollers les incorporacions substancials, i substancioses de nou vinguts s'estava produint abastament en els anys cinquanta del segle passat. La incorporació, però, dels qui anaven arribant no podia suposar, de moment, aportacions que anessin més enllà d'una nova mà d'obra, sotmesos, com estaven, a les necessitats elementals del guanyar-se la vida al més dignament possible, cosa que, d'altra banda, era la causa motivadora de la seva vinguda des d'indrets on el subsistir dignament havia esdevingut difícil. L'enriquiment poblacional ciutadà es fa, també, gràcies a "migracions" individuals que no responen, necessàriament, a exigències primàries de supervivència. Entre els que s'incorporaven a la vida granollerina, als inicis d'aquells poc gloriosos anys 50, hi havia Salvador Casanova.

Casanova arribava a un Granollers econòmicament dinàmic on la indústria tèxtil encara no havia començat el declivi i el mercat dels dijous seguia concentrant activitats econòmiques rentables i imprescindibles. Granollers, com tothom, s'anava refent materialment dels desastres de la guerra civil. Socialment i culturalment, però, la recuperació era minsa i calia ser emprenedor i il·lusionat per a treballar i actuar per la recuperació del que s'havia perdut sovint per eliminació decretada pels nous amos de la política local. Persones, setmanaris, entitats ... havien sofert la repressió i la por frenava l'exteriorització de persones que preferien quedar-se a casa. D'abans de la guerra no subsistia l'únic setmanari amb cara i ulls, La Gralla que no sols havia estat prohibida sinó que s'avia desmantellat la impremta que l'editava que va veure com les seves màquines anaven a una nova impremta que regentava "un vencedor" i on s'editava un nou setmanari amb les fletxes i el jou ben visibles a la seva capçalera però que, molt de tanta en tant, per exemple en algun extraordinari de Festa Major s'hi podien enquibir qüestions d'art i cultura en general que suposaven una alenada petita encara que significativa d'aire nou. La Unió Liberal també havia perdut el seu local i la seva incidència, per tant, en la

cultura popular. Hi havia el Casino, la magnífica biblioteca del qual havia estat barroerament mutilada amb la cremada de llibres subversius i moralment reprovables. Hi havia una Biblioteca Popular, on els llibres “inadequats” havien estat salvats però col·locats en un lloc inassequible als lectors. Quedava un Centre catòlic que programava cada anys l’únic espectacle en català tolerat per la censura, *els Pastorets* de Folch i Torres. Sorgirien nous horitzons esportius amb el *balonmano* i musicals amb el *Club de Ritmo*. Teníem, sobretot, un Institut –Col·legi Oficial de Segon Ensenyament- amb uns professors la majoria dels quals, amb el seu Director Salvador Llobet al davant, exercien de memòria i estímul cap a nous horitzons de llibertat i catalanitat. No faltava, però, una bona escola de música i un bona orquestra de música moderna, que també tocava alguna sardana en els reviscolats sants de barri. Apuntaven algunes iniciatives de propera fructificació: naixia una Associació Cultural d’Alumnes de Segon Ensenyament que esdevindria una finestra oberta a les noves inquietuds cultures amb variada activitat de conferències i concerts i la creació d’un Centre d’Estudis locals i comarcals; apareixia una revista parroquial, *Acción Católica*, que, al cap d’uns anys canviaria el nom pel de *Granollers Comunitat Cristiana*, totalment en català i que ocuparia un lloc rellevant entre les publicacions comarcals catalanes.

En aquest panorama tan natural i tan poc afalagador Salvador Casanova - artesà, músic, culturalment i políticament despert i inquiet- decideix venir a Granollers a establir-hi el seu taller. Aviat es va notar la seva presència i el seu dinamisme –sempre semblava que tenia pressa- i l’entusiasme amb què empenia qualsevol acció eren contagiosos i aglutinaven voluntats. També ràpidament col·laborà en algunes de les institucions i iniciatives que s’anaven obrint pas en un panorama gris però que donava senyals inequívoc i esperançadors cap a un horitzó més obert i culturalment i socialment més estimulants.

El seu paper més rellevant va raure en l’impuls a l’Agrupació sardanista. La sardana era representativa de dues de les afeccions més rellevants: la música i Catalunya. Més endavant, la música la plasmarà en la creació del quartet de corda de Granollers i el catalanisme el durà, sempre temptat pel *tot o res*, a un

periple polític que el farà passar per diverses etapes fins anar a raure en un pansocialisme i catalanisme radicals.

Josep Verde i Aldea